

Oponentský posudek

Název bakalářské práce: Možnosti využití prvků expresivních terapií v azylových domech pro matky s dětmi

Jméno autorky: Zdenka Dóková

Jméno oponentky: Lucie Hubertová

Škola: Evangelická teologická fakulta UK

Autorka si jako téma své práce zvolila praktickou problematiku využití prvků muzikoterapie a arteterapie u dětí z azylových domů. Toto téma je vhodně zvolené, i když poměrně náročné na zpracování.

V úvodu práce autorka stanovuje tyto cíle: Popsat základní typy expresivních terapií, dále pak zmapovat prakticky využití expresivních terapií v azylových zařízeních v rámci Středočeského kraje. V práci se zaměřuje zejména na využití těchto terapií u dětských klientů azylových domů (dále jen AD).

Práce představuje druhou, přepracovanou verzi. Z formálního hlediska je na vyšší úrovni než předcházející verze. Autorka upravila práci jazykově, citace odpovídají normě. Seznam literatury však obsahuje stále řadu děl, která nejsou citována v textu – např. Kopřiva (1997), Krček (2008), Matoušek (2005), Matoušek (2007), Matoušek (2001), Svoboda (2007), Tichá (2005) atd. atd. (jedná se o více jak polovinu autorů uvedených v Seznamu literatury). Autorka pravděpodobně stále zaměňuje Seznam literatury, který využívá k psaní odborné práce, se Seznamem doporučené literatury. Autorka obsahově upravila summary, zpochybnit lze pouze kvalitu překladu do AJ. Práce je pečlivě graficky zpracována, řazení kapitol je vcelku logické. Autorka správně opatřuje fotografickou přílohu práce, kde jsou děti z azylových domů, poznámkou o tom, že fotomateriál byl použit se souhlasem zákonných zástupců dětí, u fotografií pak neuvádí žádné identifikační údaje. Z obsahového hlediska se práce výrazně nezměnila, autorka odstranila části práce, které byly např. nerelevantní k tématu či zpřesnila formulace a informace, což kvalitu práce částečně zvýšilo. V textu je obsažena řada podnětných reflexí z praxe k danému tématu – Zdenka Dóková má evidentně potenciál být zdatným praktikem v oblasti práce se sociálně znevýhodněnými dětmi.

Autorka ve druhé verzi práce opravila některé zásadní formální a obsahové nedostatky práce a proto navrhuji hodnocení E. Zda je práce obhajitelná s výše uvedeným formálním nedostatkem v citování literatury, nechávám na posouzení komisi.

Otázky k obhajobě:

1/ Jaká jsou pravidla pro citování literatury v odborném textu?

2/ Jaký byl cíl (cíle) setkávání Vaší skupinky „Malování“ v AD? Jaké prvky expresivních terapií jste zde využila?

3/ Zkuste stručně shrnout v čem obecně podle Vás spočívá přínos arteterapeutických setkání pro děti z AD.

V Praze dne 19. 8. 2011 Mgr. Lucie Hubertová

Příloha: Posudek z 1.6. 2011

Příloha: Posudek z 1. 6. 2011

Autorka si jako téma své práce zvolila praktickou problematiku využití prvků muzikoterapie a arteterapie u dětí z azylových domů. Toto téma je vhodně zvolené, i když poměrně náročné na zpracování. Děti z azylových domů procházejí různě složitými, často traumatickými životními zážitky. Vhodné využití muzikoterapie či arteterapie jim může pomoci tyto zážitky zpracovat, překonat. Dobře zpracovaná bakalářská práce doplněná empirickými poznatky, např. formou kazuistik, by mohla být zajímavým materiálem pro odborníky z praxe-sociální pracovníky, psychology, pedagogy, kteří terapeuticky pracují s ohroženými dětmi.

Zdence Dókové se bohužel nepodařilo danou problematiku příliš kvalitně zpracovat a to ani po formální, ani po obsahové stránce.

V úvodu práce stanovuje cíle, ty ale nejsou jasně vymezené (př.cituji „ Ráda bych si ozřejmila fenomény týkající se různých expresivních terapií“ s. 10 atd.). Autorka pravděpodobně nerozlišuje mezi cíly bc. práce a plánem praxe (viz strana 10, řádek 12-25).

Text obsahuje formální nedostatky-z jazykového hlediska je nutno zmínit občasné využívání neodborných či nepřesných výrazů a místy expresivního jazyka, který pro daný typ práce není vhodný. Práce s literaturou zasluhuje vysvětlení při obhajobě-v textu totiž chybí odkazy na většinu literatury, obsažené v Seznamu literatury. Některé odkazy na zdroj pod čarou jsou pravděpodobně sekundární citace-např. Pokorná, P. in Kapitoly z muzikoterapie (viz str. 20)-jako autor je přitom v Seznamu literatury uveden(a) Linka, A. Neznalosti v práci s literaturou jsou patrné např. v Kapitole 2. (cituji „Informace o azylových domech jsem zkompletovala z Provozních řádů, stránek Ministerstva práce a sociálních věcí a z knih pana Matouška.“, str. 27), v celé kapitole ale není jediný odkaz na práce zmíněného autora Matouška! Anotace v českém jazyce je na dobré úrovni, do summary však autorka přeložila úvod své práce, proč? Práce je pečlivě graficky zpracována, řazení kapitol je vcelku logické.

Z obsahového hlediska je práce poměrně slabá. V kapitole 1. Expresivní terapie, která je věnována muzikoterapii a arteterapii, postrádám návaznost na využití u dětí. Vždyť tomuto tématu se autorka chtěla věnovat. Místo toho přichází pouze se základními definicemi a členěním terapií. Kapitole 2. pak věnuje obecnému popisu azylových domů-základní popis poslání a služeb je mírně zmateční. Od kapitoly 3. se pak práce svou formou a obsahem blíží spíše zprávě z praxe. Nelze upřít, že některé empirické poznatky jsou zajímavé (např. porovnání přístupu pracovníků 2 azylových domů k arteterapii u dětí, 2 kazuistiky dětí), postrádám ale propojení s teorií. Lze také pochybovat, do jaké míry se jednalo v rámci Azylového domu v Brandýse o využití prvků arteterapie a do jaké míry o společné malování studentky s dětmi. Ocenit lze empatický a citlivý přístup autorky k dětem a její reflexe z práce s dětmi.